

Asia: VN/33943/2025

Hallituksen esityksen luonnos laeiksi yliopistolain, ammattikorkeakoululain, opintotukilain 4 §:n ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (tutkinto avoimena korkeakouluopetuksena)

Lausunnonantajan lausunto

Yleinen näkemyksenne esityksestä sekä tiivistelmä lausuntonne pääkohdista

Lakiesityksessä ehdotettu maksullinen tutkintokoulutus on kannatettava lisä korkeakoulujärjestelmään erityisesti työssäkäyville ja jo tutkinnon suorittaneille, kunhan se säilyy täydentävänä vaihtoehtona, eikä heikennä maksuttoman tutkintokoulutuksen peruseriaa tai saavutettavuutta.

Maksujen on oltava kohtuullisia, läpinäkyviä ja ennakoitavia, jotta ne eivät muodostu osallistumisen esteeksi. Samalla on huolehdittava, ettei maksullisen koulutuksen laajentaminen nosta avoimen korkeakouluopetuksen hintoja tai heikennä sen tarjontaa.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksilla, erityisesti kesäyliopistoilla, on keskeinen rooli koulutuksen saavutettavuuden, alueellisen tasa-arvon ja jatkuvan oppimisen edistämisessä. Yhteistyötä korkeakoulujen ja näiden toimijoiden välillä tulee vahvistaa systemaattisesti, erityisesti väyläopintojen ja avoimen väylän kehittämisessä, riittävien rahoitus- ja kannustinrakenteiden tukemana.

Opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet edellyttävät selkeitä opintopolkuja, yhtenäisiä käytäntöjä ja toimivaa ohjausta. Opintotuen puuttuminen rajoittaa osallistumista maksulliseen tutkintokoulutukseen, joten tukimuotojen laajentamista tulee selvittää. Myös opiskeluterveydenhuollon osalta opiskelijoiden aseman tulee olla selkeä ja yhdenvertainen.

Näkemyksenne esityksen tavoitteista

-

Näkemyksenne avoimena korkeakouluopetuksena järjestettävän tutkintokoulutuksen järjestämistä koskevista ehdotuksista (1. lakiehdotuksen 7 § ja 8 c § sekä 2. lakiehdotuksen 10 § ja 12 c §). Onko ehdotetussa sääntelyssä muutos- tai täsmennystarpeita?

-

Näkemyksenne opiskelupaikkojen varaamiseen (ensikertalaiskiintiö) liittyvästä ehdotuksesta (1. lakiehdotuksen 36 b § sekä 2. lakiehdotuksen 28 b §)

-

Näkemyksenne opintotukilakia koskevasta ehdotuksesta (3. lakiehdotus)

-

Näkemyksenne korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annettua lakia koskevasta ehdotuksesta (4. lakiehdotus)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioista vaikutusarviolajeittain. Mitkä ovat omat arvionne esityksen vaikutuksista? Puuttuuko esityksen vaikutusarvioista jotakin? Korkeakouluja pyydetään arvioimaan, miten ja missä laajuudessa esitysluonnoksen mukainen mahdollisuus suorittaa tutkinto avoimessa korkeakouluopetuksessa voitaisiin ottaa käyttöön sekä millä aikataululla. Lisäksi korkeakouluja pyydetään arvioimaan, millaisia vaikutuksia tämän käyttöönoton toteutumisella olisi korkeakoulujen muuhun avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaan.

-

Näkemyksenne esityksen voimaantuloaikataulusta (esitysluonnoksen mukaan ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.8.2028)

-

Muut huomiot ja näkökohdat

-

Urhemaa Anu-Maikki
Tampereen kesäyliopisto